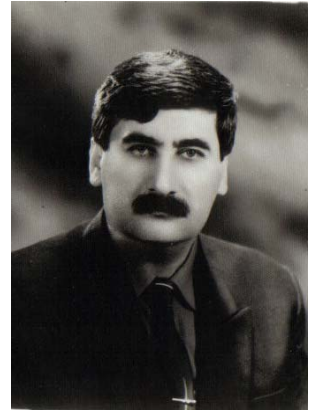

- بهرلین

گه‌نده‌لیا جفاکی .. به‌شا پینجه‌م ... نه‌حه‌م د به‌لایی

ئه‌گه‌ر بنیڕیی چاند وکولتورا کوردی ژمیژدا خوه‌دی تور و ره‌وشته‌ک پاک وپیروز بوویه، گریډانا وان هه‌رتم ب خوه‌زایی وانقه هه‌بوویه کو مروۆی شانازی ب وی ژيانا ئازا دکرن، لی مخابن ئیرو چاوان پارت و ریخراوی مه‌ یین سیاسی تووشی شه‌له‌لا سیاسی بوونه دیاردین دوور ژ کریاری خه‌بات وتیکۆشین د ناف ریزین وان دا په‌یدا بوونه، وسان هن کار وره‌فتاین دوور ژ ره‌وشت وتینالین کوردا د ناقا ته‌خ و چینین جفاکا مه‌ژی دا په‌یدا بوونه، کو چ جارن ئه‌و کار وره‌فتار نه‌گونج ل گه‌ل پیکهاتین جفاکا مه‌، ئه‌گه‌ر مروۆ ره‌وشا ئیرو یا کوردا ل گه‌ل ره‌وشا پيش 30 سالا به‌راورد بکه‌ت دئ خویابیت، کو پيش سه‌ سالا جفاکا کوردی یا هشیتر بوویه د گه‌له‌ک وارادا تاییه‌ت بیای جفاکی دا، چونکه پيش چل پینجی سالان د ماوی دوو سی سالادا که‌سه‌کی نه‌ د بهیست ژنه‌ک یان که‌ک سه‌را شه‌ره‌فی هاتیه‌ کوشتن، جاره‌کی مروۆی نه‌ د بهیست که‌سه‌کی بازگانی ب له‌شی کچا کورد بکه‌ت، یان سه‌را گوومان و خه‌یاله‌کی کچی یان ژنی خوه‌ کوشت بیت، لی ئیرو که‌س وکاری کچین کورد وه‌ک متایه‌ک ئه‌رزان کرین و فرۆتنا ب که‌سایه‌تیا وان د که‌ن باب و برایین وان ب نه‌خت و قه‌له‌نی کچین خوه‌ بازگانی د که‌ن ژيانی لی تاریی دکه‌ن، شه‌ر وئاشتی و ئاریشین عه‌شائیری و جفاکی هه‌می ل سه‌ر به‌ختی کچا بی ده‌سته‌لات ده‌ینه‌ چاره‌سه‌رکن، کو ژ سه‌ده‌ما وان دیاردین جفاکی رۆژانه ژماره‌ک ژ کچ وژنین کورد د بنه‌ قوربانی، کوشتنا وانا بوویه کاره‌ک رۆژانه، بی کو لایه‌نه‌ک سیاسی یان یاسایی و جفاکی لی‌کولینا ل سه‌ر وان بوویه‌ران بکه‌ن، یان چاره‌کی ژبو وان کاره‌ساتا ب بین، کو ئیدی ئه‌و کار و ره‌فار دووباره نه‌بن.

ل سه‌ر ده‌ما گۆندین کوردستان پيش 20 - 30 سالان کچ وکورین کوردا ب هه‌قره‌ د چوونه چول و چیا د چوونه مازیا، که‌نگرا، ریفا‌سا، کفارکا و زیارین دورینا گیا، چولی برینی، ئادین برنجی، شه‌فه‌روکا و جه‌ژنین ئایینی و جه‌ژنین نه‌ورۆژی، هن جارن هه‌یا سپیدی کچ و کور ل گه‌ل ئیک بوون، ب دله‌ک پاک وب ئه‌فه‌ینه‌ک پیروژ ده‌مین خوه‌ ل گه‌ل وه‌رزین سالی ب ئازادی د برنه‌ سه‌ر، بی کو باب و برایین وان گه‌ف و هی‌رشا بکه‌ن سه‌ر، وتیروور بکه‌ن، هه‌ر چه‌نده‌ وی سه‌رده‌می خه‌لکی نه‌خاندی بوویه ئاستی وان بین زانستی زور لاواز بوویه، هه‌ر که‌س ل چارچوفا گۆندی خوه‌ ده‌رباز نه‌دبوون، چ زانیاری و پیزانین ل سه‌ر گوهارتن وده‌نگ وباسین جیهانی نه‌ بوونه چ ژ ره‌وشا ژيانی نه‌ دزانین، تنی دل پاکی راستگویی خزمه‌ت وه‌اریکاری ئیک دوو دکرن، خه‌لکی گۆندا ل گه‌ل سروشتی گۆندا و بخودانکرنا ته‌رش و که‌والان شینکرنا ره‌ز و زه‌قیان، ب چوونا وده‌شت و زۆزانا قه‌ د مژول بوون، دل و ده‌رونی وانا وه‌که‌ خاک و خوه‌زایی وانا بی پاک و پیروژ بوویه، لی ئیرو مروۆ د هه‌ر واری دا پيشکه‌تیه‌ د ناف جفاکین جیهانی دا لژی‌ر سیه‌را سیسته‌می گۆلوبالیزی ژيانه‌ک ئازا و سه‌رکه‌تی د به‌نه‌ سه‌ر، چ جودایی دناقبه‌را ره‌گه‌زی نیرومی دا نینه‌ ژن و می‌ر به‌ه‌قره‌ قی سیسته‌می بریقه‌ د به‌ن و ئه‌قلی نو د ئافرین، ئه‌و ریکی‌ن ته‌نگ وتاری ب خه‌تیرا زانستی رونکرنه‌ به‌ره‌ف قوناغین گه‌شتر دچن، لی هی‌ش خه‌لکی مه‌ سه‌را گۆمانه‌کی یان کو ژماره‌ک تیله‌فونا که‌سه‌ک نه‌ نیاس ل سه‌ر موبایلا کچی یان ژنی یان سه‌را مایتی‌کرنا که‌س وکاران، یان سه‌را بی به‌ختی و فه‌سادیی ب ده‌هان ژن و کچین کوردا بشیوه‌ک نه‌مروۆفانه‌ ل به‌ر ده‌رگایی مافین مروۆفان تین کوشتن وشه‌وتاندن ولایه‌نه‌ک نینه‌ قی دیارا ب ترس وخه‌مناک ل به‌ر چافین

ئه‌و نووسینانه‌ی له‌ کوردستان نیت دا بلاوده‌کرینه‌وه‌، بیروبوچوونی خاوه‌نه‌کانیانه‌، کوردستان نیت لی به‌رپرسیار نییه‌.

گه‌لێ کورد راکه‌ن و سنوره‌کی ژ بو قان کارین خه‌ته‌رناک دانن، هه‌لبه‌ت ئه‌فه‌ژێ به‌شه‌ک مه‌زنه ژ گه‌نده‌لیا جفاکی. چاره‌سه‌ریا قان هه‌می دیاردا فه‌دگه‌ره‌یت ژ بو ئاستی خه‌یزانی و ده‌سته‌ه‌لانا سیاسی و یاسایی، کو سنوره‌ک بێته‌ دانان هه‌ر که‌سه‌ی پێگه‌یری و گوه‌داریا یاسای نه‌که‌ت ب دژواری بێته‌ سزادان بلا دزیندانادا ب رزیت دا ببیت ده‌رس و عیبه‌رت ژبو خه‌لکه‌ک دی، کو ئیدی چ که‌س کار و ره‌فتارین و سا ئه‌نجام نه‌ده‌ن گه‌لێ مه‌ به‌ره‌ف قوناغین تاریی نه‌به‌ن.

لێ تشتی ژ هه‌میا شه‌رمزاتر ئه‌وه ده‌ما ئه‌م رۆژانه بوویه‌رین دلته‌زین ل سه‌ر لاپه‌رین ئیترنیتا ب ده‌نگ و به‌ره‌نگ و بوینه د بینین ده‌ما می‌رێ کورد د بیه‌ت بکر و بازرگان کرین و فروتنی ب له‌شی کچ و ژنا کورد دکه‌ت، وه‌ک ل سه‌ر لاپه‌رین کوردستان نیت ئورگ بابه‌ته‌ک ل سه‌ر له‌شفروشیا کچ و ژنن کورد به‌لاف بوی و باسی هه‌ن به‌رپرسی حکومی و حیزبی کرین و گوتی گه‌ندلیا له‌شفروشیی لنگ هه‌ن به‌رپرسان ده‌ست پێدکه‌ت ده‌ما له‌شفروشیی ب کچا کورد یان ژنا کورد دکه‌ن و نه‌چار دکه‌ن خوه ب ده‌ست وانقه به‌رده‌ن ل هه‌مبه‌ر پاره‌کی یان وه‌زیه‌کی (34)، ئیرو بی ترس و شه‌رم هه‌ن که‌سان ل کوردستانی ئاله‌کی مالا خوه دکه‌نه‌ فرۆشگایی کچ و ژنان و بازرگانیی پێ د که‌ن، کو پرانیا وان کچ و ژنان ژوه‌لاتین هه‌ریمی و لناف عیراقی و کووردستانی د ئینن، جه‌ین تابه‌ت و نه‌په‌نی چیکر نه‌ ژ بو کرین و فروتننا ژنان و له‌شفروشیی پێ دکه‌ن وه‌که‌ بازاره‌ک ئازا بی کو پێگه‌یری ب یاسای یان شه‌ریعه‌تی بکه‌ن، یان پابه‌ندین ب ره‌وشت و سالوخه‌تین جفاکی فه‌.

هه‌لبه‌ت ئه‌ف کار و ره‌فتاره هه‌می دووری ره‌وشت و تیتالین جفاکا کوردن، که‌سه‌کی نه‌ ده‌بیست د هه‌می ژیا نا خوه‌دا، کو جاره‌کی می‌رێ کورد بویه‌ بازرگان کرین و فروتنی ب لاشی ژنی بکه‌ت، ئه‌فه هه‌می نیشانی ب ترسن جفاکا مه‌ تووش بووی رۆژ ب رۆژ دیاردین خراب و بی ره‌وشت یین دناف پیکه‌تین جفاکا مه‌ دا په‌یدا دبن و به‌ره‌ف قوناغین تاری دچن، باشه چما مله‌ته‌ی کورد د هه‌ر واری دا دی پاشکه‌تی و نه‌زانیت بیت تنی د واری سکسی دا دی یی پێشکه‌تی و زانابیت و هه‌ن زیده‌ گاقیا که‌ن ژ قالی خوه‌یی ره‌سه‌ن و دی‌رین ده‌رکه‌فن و به‌ره‌ف جیه‌نا تاریی چن؟ چما دبیافی هه‌را نه‌ته‌وه‌یی دا، د زانستی نوودا، د ئه‌ده‌ب و هونه‌ری دا، دپاراستنا چاند و کولتوری دا خوه پێش نا ئیخن دا خزه‌تا گه‌ل و نه‌ته‌وا خوه بکه‌ن و بکه‌فن ریزا وه‌لاتین پێشکه‌تی ل جیه‌نی، نه‌ کو هه‌ر تشتی خراب و زیان به‌خش ئه‌نجام ب ده‌ن و تشتی باش و مفادار پشت ب ده‌نی، کو جفاکا خوه ب کار و ره‌فتارین بی توور و ره‌وشت ژناف ب به‌ن (35).

دیسان چ جارن د ناف جفاکا کوردا مروّقی نه‌ ده‌بیست، کو که‌سه‌ک کورد یی بازرگانیا مادئ بی هۆش دکه‌ت خه‌لکی خوه تووشی کار و ره‌فتارین خراب و بی ره‌وشت دکه‌ت و جفاکا خوه به‌ره‌ف نه‌مانی به‌ت، هه‌ر مله‌ته‌ک تووشی قان دیاردا بو جه‌ی مه‌ترسیه‌ک مه‌زنه، چونکه‌ کرین و فروتننا مروّقان و بازرگانیا مادئ بی هۆش و لاوازیا هه‌ستا نه‌ته‌وه‌یی و نه‌مانا بیرو باوه‌ران د ناف ریزین گه‌لدا د بیه‌ته مه‌زنترین گه‌نده‌لی و مه‌ترسی ژبو هه‌رفاندنا جفاکی، ئه‌ فرۆ ل باشووری کوردستانی چه‌ندین فرۆشگاییین بازرگانیا مادئ بی هۆش ژ جووری تریاک، هیروئین، هه‌شیش و کریستال (36)، کو ئه‌و ماده‌ ل هه‌می ده‌فه‌ران به‌لاف بوویه وه‌ک بازاره‌ک ئازا کرین و فروتننا پێ دکه‌ن، ئه‌وژی پلانه‌ک مه‌زنه ل دژی گه‌لی کورد، کو ب ریکا ئیرانی، پاکستانی، ئه‌فغانی و تورکیا نیت ناف توخیی کوردستانی، دا جفاکا کورد تووشی کاره‌ساته‌ک دی بکه‌ن و ئه‌نفاله‌ک دی ب سه‌ر کوردا بینن، لشنا کچ و کووین مه‌ قه‌ستا بنگه‌هین زانستی و ره‌وشه‌نبیری ب که‌ن وه‌لاتی خوه ئاقا بکه‌ن خاک و نیشتیمانی خوه ل ژیر گه‌ف و هیرشین داگیرکه‌ران ب پارین، یی ب ده‌ستین خوه د کوژن و که‌ساتیا خوه د هه‌ لوه‌شینن و ئاگری ب مالا خوه دئیخن، لێ ژبه‌ر کو هه‌ن به‌رپرس و لایه‌نین سیاسی شریک و هه‌فالین وانن له‌وما که‌سه‌ک ل

دیفچوونی ناکهن وان کهسان سزا ناکهن به لکو رۆژ ب رۆژ ئه و دیارده یا به به لاف د بیت و ریژه یا وئ ل کوردستانێ زیده دبیت، وه که د به رنامه ک جفاکی دا ل سهر که نالی تیله فزیونا کوردستان بسپوره ک جفاکناس گۆت ئه قه ماوئ جهند ساله ئه ف دیاردا خه ته رناک ل کوردستانێ په یدابوویه، لی لگۆر سهرژمیرا مه د قی واری دا سال بو سالی ریژه یا کرین و فروتنا قی ماده ی ل باشووری کوردستانێ به ره ف زیده بوونه، چه ندین فروشگایی تاییه ت هه نه له ریما سلیمانی، (ل سه ید سادق) ل هه ریما هه ولیر (دیانه) و ل هه ریما دوهوک، کومه لگه ها (ته نایی) ده ست بو ده ستی وی ماده یی قه دگوه یزن و به رده وامیی ب کرین و فروتنا وی ماده یی د که ن (37) .

دیسان ئه گهر ئاوره کئ ل جفاکا کورد به دین ل باشوری کوردستان، دئ بینی ب جاره کئ به ری خوه یئ ژ چاندو کولتورا خوه وه رگیرای، ئه و چاندو کولتوری که فنار و دیرین، کو ب سه دان ساله جهه ک تاییه ت گرتی د رۆژه لاتا ناقین دا، کو پرانیا خه لکئ هه ریما بخوه مفا لئ وه رگریه و ل سهر ناقین نه ته وین خوه دایه ناسکر، چاندو کولتورا کوردی مینا ده ریایه ک بی بنه، ب ستران وحه یرانین خوقه، ب زمان وه ره نگا خوقه، ب داستان و خوزایی خوقه، ئیرو پتری 10 که نالین مه دیا کوردی یین ئه سماني وه ریما و نافعوی هه نه، لی مخابن ریژه ک زور کیم گۆهداری دکهن، یین دی هه می گۆهداری مه دیایی عه ره بی، تورکی و فارسی دکهن، ئه گهر گه ریانه کئ ل ناف بازارین کوردستان ب که ی تنی دنگئ سترانا عه ره بی و تورکی و فارسی و ده نگئ ده فیئ ده رویشا مه دیحین ئایی و مه زه به ی دئ هی ت گۆهی ت، یان مه ب ده هان هونه رمه ند و سترانیژین ناقدار ده ننگ خوش و شوره شگیر هه نه، کو چ قاس مروف گۆهداری بکه ژ ده نگین وان تییر نابیت، لی مخابن ئیرو ل کوردستان بگشتی و ل باشور تاییه تی، پرانیا خه لکئ گۆهداریا سترانا عه ره بی، فارسی و تورکی دکهن، وینین هونه رمه ندین وان سهر جاده ولولان پرکره وه کلاما بو دکهن، دیسان هه ر ته کسیا لی سیاربوی ل باشوری کوردستان باسی هاریکاری و پشتگیریا براین شیشان، بوسنا وه یرسنکو فینا، ئه فغانی و سومال دکهن و دبه ر را روندکین ره حمئ د بارین، هه رچه نده چ بیزانین وزانیاری ل سهر وان وه لاتا نین، لی ئه و که س نابیزن خوه ئایا ئه ف وه لاتین ئیسلامی ل کیشه بوون ده ما رۆژانه ب ده هان و ب سه دان ژن وزارو پیر و کالین کوردا ل مه شا ملیونی ل به ر سر و سه قه ما به فر و بارانا د مرن، ل ژیر ره حما تانک و توپ و فروکین رژیما به عس شه هیدبوون؟ هه له بت ئه ف دیارده هه می قه دگه ریت بو لاوازا هه ستا نه ته وه یی و دوور خستن ژ خاک ونیشتیمانی و دابرین ژ جفاکا کوردی،